

Föreningen
Hälsingegårdar

Hälsingegårdsnytt juli 2009

Hej alla, mitt i sommaren!

Nu är väl nästan alla Hälsingegårdar bebodda. Nu fläktar nog gardinerna i de flesta fönstren och alla kringspridda hälsingar som kan, har dragit sig hemåt de här veckorna när det är så bedövande vackert och så mycket på gång.

Man blir närapå stressad när man inser vilka fantastiska evenemang för alla tänkbara smaker det finns i Hälsingland. Inte vill man missa nåt och ändå vill man ta det lugnt.

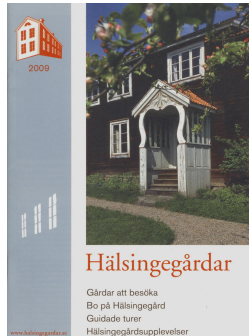
Sommaren är kort... sjunger Tomas Ledin. Så sant, så sant. Man hinner bara en bråkdel av vad man vill. Det är ju nu vi ska skrapa och måla och rensa och klippa gräs och det är nu som gästerna också börjar droppa in. Släktingar och vänner som färdas genom Sverige har upptäckt hur lägligt det är göra uppehåll i Hälsingland. Härligt och jobbigt!

Samtidigt är det högsäsong för alla som valt att ha betalande gäster på gården.

Destination Hälsingland.. Nu börjar vi skörda frukterna av att Hälsinglands besöksnäring och kommuner varit kloka nog att satsa på ett gemensamt företag, Hälsingland Turism, för marknadsföring av hela Hälsingland. Och i juni sjösattes det nya bokningssystemet. 700 bäddar är redan bokningsbara på hemsidan halsingland.se. En ny ordförande har tillträtt sedan Rolf Åkerlund, Växbo och Jönköping dragit sig tillbaka. Utan Rolfs enträgna arbete för ett gemensamt forum hade inte Hälsingland Turism funnits idag. Tack för dina värdefulla insatser, Rolf och välkommen, Marita Svensson, efterträdaren från Hudiksvall!

De efterlängttade hälsingegårdsbroschyrerna fick jag i min hand för första gången häromdagen. Jättefina! Tack för det projekt Hälsingegårdar—världsarv och utveckling! Helst skulle broschyrerna ha fått gå med i det här utskicket, men det tillåter inte vår kassa.

Det blev bilder på broschyrerna i stället! Gå in och hämta dem på turistbyrån så du kan visa dina gäster och släktingar var de öppna Hälsingegårdarna ligger och vad som händer där i sommar.

I det här numret kan man läsa om och anmäla sig till våra medlemsresor i augusti, läsa första intervjun i vår planerade serie, hjälpa Lars i Delsbo att hitta en stentrappa eller ta hand om hans skateboardramp och sist men inte minst — redan nu börja klura på sitt tävlingsbidrag i god tid innan hösten.

Påminnelse ligger med i kuverten till er som har glömt att betala in medlemsavgift. Styrelsen arbetar ideellt och föreningens resurser är knappa. Pengarna behövs och används bl.a. för att sprida kunskap om den tradition vi är en del av.

Hur blev det så här i Hälsingland?

De lärde tvistar och det antyds högfärd och skryt. Men redan på järnåldern byggde man jättestort i Hälsingland och man stiftade egna lagar på 800-talet. Hälsingebönder drev handel direkt med Europa utan mellanhänder ända till slutet av 1500-talet. Mycket är utforskat! Vi vill lära oss mer om hur vi ska förvalta, bruka, utveckla vårt arv så att våra "årsringar" inte utplånar de föregående.

Värva vänner och grannar som medlemmar!

Man behöver inte äga gård eller ha verksamhet. Intresse och stöd räcker. Ju fler vi blir desto mer kan vi åstadkomma!

Just nu snickrar styrelsen på egna projekt och reviderar verksamhetsplanen. I nästa nummer presenteras nya styrelsen. *Hälsningar från ordförande*

Här följer den första i en planerad serie av intervjuer med Hälsingegårdsägare

Intervju med Svante Kilander, Sveriges ambassadör i Kabul, av Anna Klöfver

AK: Får jag börja med att fråga dig lite om Afghanistan? Jag skulle tro att de flesta svenskar tycker att det skulle vara farligt att bo och leva i Afghanistan. Vi hör ju nästan varje dag om bomb- och terrordåd? Känner du att det är farligt?

SK: Man gör klokt i att vara på sin vakt. Det innebär bl a att vi inte får promenera utomhus. Vi åker alltid i speciella fordon. Det begränsar den privata sidan av livet i Kabul

AK: Vad är din huvudsakliga uppgift som förste svenske ambassadör i Afghanistan? Jag gissar att ambassaden arbetar både med terrorbekämpning och mot droghandel och att hjälpa fattiga vanliga människor. Och så är det val snart i Afghanistan?

SK: Vi företräder svenska och, fr. o. m 1 juli, även EU:s intressen i Afghanistan. Vi är beredda på att det kan bli oroligt i samband med valet, men vi hoppas förstås att det inte blir det.

AK: Du har ju nyss varit på semester i Hillsta på din Hälsingegård Oppigården. Forsa o Kabul måste väl vara bland de största kontraster man kan tänka sig?

SK: Jovisst är skillnaderna på ett sätt enorma. Men det finns också likheter: den storslagna naturen är en likhet.

AK: Längtar du tillbaka till Hälsingland när du är i Afghanistan?

SK: Självklart. Oppigårn i Hillsta är min plats på jorden. Jag tänker på Hillsta varje dag, och kanske inte bara en, utan flera gånger. Potatisen som växer, vinbären som mognar, prästkragarna som lyser och så på samtalen med grannarna. Och så funderar man på vad man ska göra nästa gång man är där. Hoppas det inte dröjer alltför länge...

AK: Är Oppigården i Hillsta en släktgård eller är du nybliven ägare?

SK: Jag är nybliven ägare. Under årens lopp har jag passerat genom Hälsingland på väg upp till Jämtland, där jag har släkt. I ett läge för några år sedan var det aktuellt att köpa en fast punkt och det blev Oppigårn i Hillsta. Inget svårt val

AK: Du hann kanske höra när du var i Sverige att det blev tummen ner för Hälsingegårdarnas världsarvsansökan. Hur ser du på det?

SK: Man får väl inte tro att det är kört. Hälsingegårdarna kan mycket väl gå i mål som världsarv. Men det är tuff konkurrens. Som jag ser det, är Hälsingegårdarna redan ett kulturarv, som många fler borde upptäcka, oavsett om det är UNESCO-stämpel på dem eller inte. Det milda nordiska ljuset lyser genom Hälsingegårdarnas många fönster. Och jag tror det är just för det nordiska ljuset, som många utländska turister kommer till Sverige.

AK: Vad tycker du skulle vara det bästa vi kunde göra för att Hälsingegårdarna och dess kulturarv kan bevaras för framtiden?

SK: Det bästa är att sprida kunskap, informera om att Hälsingegårdarna finns. På bred front., både på internationella och nationella mässor, men också i vardagen. Detta görs förstås redan, men man måste fånga turisterna innan de ens vet att det är till just Hälsingland de ska åka för att få extraordinära kulturupplevelser. En styrka i detta är hur enskilda gårdsägare upplåter sina byggningar för tillresande. Även jag bidrar med det lilla jag kan göra. Under mina 5 veckors semester kom 23 besökare innan säsongen ens börjat och baserat på 2008 års katalog. Tre var från Tyskland. Dom trodde inte sina ögon, när dom såg originaltapeter från 1830-talet.

AK: Jag har hört att du läser Sigge Stark o samlar på gamla stråkinstrument: Kan du berätta lite mer om det för läsarna av Hälsingegårdsnytt?

Inbjudan till tävling

Föreningen Hälsingegårdar anordnar i samarbete med Hälsinglands Museum en tävling med syfte att ta fram kommersiellt gångbara produkter med anknytning till Hälsinglands kulturarv och tradition samt stärka produktdesign, slöjd och hantverk och dess utövare i Hälsingland.

- Sista inlämningsdag är 1 november 2009
- Tävlingsbidraget lämnas till någon i styrelsen. Märk alster med titel och lämna namn och adress i förseglat kuvert.
- Tävlingsbidraget kan meddelas via e-post med bilder och beskrivning till tavling@halsingegardar.org
- Produkterna ska helst produceras i Hälsingland. Produktbeskrivningen bör, men måste inte, innehålla hur den ska produceras, kostnad, idé om kundens pris m.m.

Bedömning av bidragen kommer att göras av en mångfacetterad lekmanjury bestående av Föreningen Hälsingegårdars styrelse tillsammans med Gunilla Stenberg, Hälsinglands Museum

Pris: Ett eller flera bidrag belönas med möjligheten att utan kostnad marknadsföras via www.halsingegardar.org, Hälsingegårdsnytt samt Hälsinglands Museum

Alster kan hämtas från och med den 1 december 2009.

Frågor ställs till tavling@halsingegardar.org eller till Fia Westberg 0651-40007/070-289 01 27.

Forts från sid 2

SK: Jag har i flera år samlat Sigge Stark-böcker och har nästan en komplett samling (ca 115) romaner. Förra året hade jag en utställning på Oppigårn om Sigge Stark. Den utställningen ska göras även nästa år tillsammans med bl a Helene Swenne på Stadsbiblioteket i Hudiksvall. Om Sigge Stark (eller Signe Björnberg, som hon egentligen hette) hade levtt nu, hade hon suttit i TV-soffor och mötts med respekt. När hon levde blev hon bara förlöjligad och hånad.

Stråkinstrumentet är psalmodikon., En trälåda med greppbräda och sträng, som man spelar på med fiolstråke. Två av dem är från Delsbo. Kjell Grönberg och jag har sagt att "någon gång ska vi spela på dem tillsammans"... Vi får se om det blir av.

AK: Det är nu högsäsong för stämmor i Järvsö, Delsbo o Bjuråker och på andra ställen i Hälsingland. Det är auktioner och festligheter

hela tiden över hela Hälsingland och så Hälsingegårdarnas dag förstås den 8 juli. Kommer du hem o deltar i festligheterna?

SK: Nej, tyvärr kommer jag inte hem. Men jag kan fira på mitt sätt ändå, i Kabul. Och jag firar genom att tänka extra på Hillsta och Forsa och på allt det som pågår där.

AK: Tack för att du tog dig tid att svara på några frågor. Jag tror jag kan säga på alla Hälsingegårdsägares och medlemmars i Föreningen Hälsingegårdar vägnar: Lycka till med det fortsatt svåra arbetet i Afghanistan och välkommen hem till Hälsingland igen närhelst du får tillfälle.

Anna Klöfver är 23 år, dels-bo på Hälsingegård utanför Delsbo tillsammans med familjen samt studerande i Stockholm. Vid sidan om studierna arbetar hon som frilansande fotograf, skribent och grafisk formgivare.

Föreningen
Hälsingegårdar

Hälsingegårdsnytt juli 2009

Inbjudan till föreningens arrangemang sommaren 2009

Aug Extra medlemsresa till Centrum för byggnadsvård i Gysinge söndag 2 aug.

Göran Gudmundsson bjuder på förmiddagskaffe och föreläsning

Avresa från Forsa kyrka kl. 7.30, Järvsö jvstn kl. 8.30. Bollnäs jvstn kl. 9.00. Kaffe och föreläsning kl. 11.00. Lunch 13.30 i Gysinge och eftermiddagsfika på hemvägen ingår. Hemkomst Forsa ca 19.30. Avgift för medlemmar 300 kr. Övriga 400 kr. Medlemskap kan lösas på plats.

Förutom Åsemis guidning använder vi restiden till att presentera oss för varandra, diskutera föreningens planer och stärka vårt kontaktnät. **Anmälan senast 28 juli till Åsemi, kontaktinfo se nedan.**

Medlemsresa—Hälsingegårdsresa till södra Hälsingland lördag 15 augusti.

Avresa 8.00 från Forsa kyrka, Järvsö stn 9.00, Bollnäs stn 9.30. Fm kaffe och guidning på Erik Anders i Asta by, Söderala, ett av fem informationscentra för Hälsingegårdar, besök på Sörböle gård i Mohed, lunch på Ol-Nirs i Hårga, besök på Knupbodarna och em kaffe och guidning på Utegården i Älgnäs sedan hemfärd. Mer info om resmålen på halsingegardar.org

Åsemi guidar och föreningen samlar in synpunkter på verksamheten och önskemål om framtida evenemang från deltagarna.

Avgift 450 kr för medlemmar inkl. förtäring. Övriga 550 kr. Medlemskap kan lösas på plats.

Anmälan senast 12 augusti till Åsemi Byström asemi.bystrom@gmail.com eller 070-5178915

Anmälan till de båda resorna får gärna innehålla uppgifter om ditt intresse för och ev. anknytning till Hälsingegård. Vi vill göra de deltagarförteckningar vi delar ut i bussarna användbara för nätverksbyggande..

Birgitta Lundblad föreläser om kakelugnar i Hälsingland söndag 9 augusti

Frägsta kulturgård kl. 17.00. OBS Birgitta är intresserad av att ta del av den kunskap och information ni kan ha om kakelugnar i Forsa med omnejd. Avgift 120 kr inkl. kaffe för medlemmar. 150 kr för övriga. Kaféet är öppet från 12.00.

Sept Möbelmagasinet på Hälsinglands Museum onsdag 16 september

Specialvisning för medlemmar, av antikvarie Lars Nylander, kl. 19.00-21.00. Tillgängligt för rörelsehindrade, säg till vid anmälan. Fritt inträde för medlemmar. 50 kr för övriga. Max 15 deltagare. Anmälan till Åsemi, asemi.bystrom@gmail.com eller 070-5178915, senast 13 sept..

Viktigt meddelande till våra medlemmar!

Om du inte fått epost om våra medlemsresor, beror det på att vi inte har din. epostadress eller har fel uppgifter. Vi får minst 10 i retur när vi mailar. Maila till epost@halsingegardar.org så vi får korrekta uppgifter och kan nå dig när det händer nåt intressant, även mellan våra brevutskick..

Håll utkik på hemsidan, för där kommer våra nyheter först! Vi står i begrepp att göra vår hemsida interaktiv så att medlemmar kan logga in sig och kommunicera direkt med varandra.

Upprop Sökes: Gammal stentrappa! Finnes: Hälsingegård utan stentrappa

Känner någon till nån gammal sliten stentrappa (granit, ej gjuten betong) som säljes/ligger o skräpar vid en förfallen byggnad? Gärna en större skiva/plattform som toppsten! Alla förslag intressanta. Kontakta Lars Klöfver, Skog, Delsbo 0732-670770 Lars har också en skateboardramp som han skänker bort mot hämtning.